

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.40

BAŞKAN : Başkan Vekili Mehmet Altan KARAPAŞAOĞLU (Bursa)

SÖZCÜ : Hasan Fehmi KİNAY (Kütahya)

KÂTİP : Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun İkinci Oturumunu açıyorum.

Sosyal Güvenlik Yasa Tasarısını görüşmeye, kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Sosyal Güvenlik Yasası'yla ilgili olarak dün 40'inci maddede kalmıştık.

40'ncı maddeyi okutuyorum:

.....

43'üncü maddeyi okutuyorum:

.....

BAŞKAN – Buyurun.

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, şimdi arkadaşımızın yaptığı açıklama dikkate değer. Şimdi, bir sınır getirmiş kurum, asgari ücreti geçemeyecek alınacak katkı payının bir yıldaki toplam tutarı. Bu sınır ilk bakışta güzel gibi geliyor ama değerlendirirsek bu sınır asgari ücretle çalışanları vuracak. Yani geliri çok fazla olan, çok yüksek kademelerden prim ödeyen sigortalılar için iyi, onların geliri çok yüksek, primleri yüksek, ödeyeceği katkı payının toplamı da bir yılda asgari ücreti geçemeyecek. Oysa gerçekten asgari ücretle çalışan bir insan için bir aylık ücreti katkı payına gidebilecek.

Şimdi, doğrusu yatarak tedavide bunu almamak. Sayın Ünüvar güzel bir açıklama yaptı, yatarak tedavide tedavi süresini hasta belirlemez, hekim belirler, hastane belirler. Hastanın elinde olmayan bir konuda orada fazla kaldı diye veya uzun süreli tedavi gördü diye maliyetin bir kısmını hastaya çıkarmak doğru değil.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

.....

(Madde 45 okundu)

.....

Sayın Hamzaçebi...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu madde, vakıf üniversitelerine yönelik olarak hukuka uygun olmayan bir düzenleme yapmaktadır. Maddeye göre, kamu idareleri ve vakıf üniversitelerinin sağlık hizmeti sunucuları hastalardan herhangi bir fark almayacaktır. Bunlar dışındaki sağlık hizmeti sunucuları ise yüzde 20'ye kadar fark talep edebileceklerdir.

Vakıf üniversitelerinin bünyesindeki hastaneler ile kamuya ait hastaneleri aynı kefeye koymak doğru değildir. Yani bunun hangi gerekçeyle buraya yazıldığını ben bilemiyorum. Sayın Bakan bir açıklama yaparsa mutlu olurum.

Vakıflar tarafından kurulan üniversiteler Üniversite Yasası'na tabidir, kamu tüzel kişiliğine sahiptir. Hepinizin bildiği gibi, bu üniversitelerin, vakıflar tarafından kurulan üniversitelerin kazanç amacı yoktur. Kamu tüzel kişiliğine sahip olması, onun kamu hastaneleri ile kamu idarelerine sahip olduğu hastanelerle, sağlık hizmeti birimleriyle aynı kefeye konulmasını gerektirmiyor. Bunu yapmak demek, vakıf üniversiteleri ile kamu hastanelerini aynı rejime tabi tutmak demek, bu hastaneleri cezalandırmak, özel sektörün

sahip olduğu hastanelerin önünü açmak demektir. Yani rekabet şansını engelliyorsunuz. Özel sektörün sahip olduğu hastaneye yüzde 20'ye kadar fark alma imkânını getiriyorsunuz, aynı imkânı vakıf üniversitesine vermiyorsunuz. Bunun doğal sonucu nedir? Eğer bu böyle olacaksa Üniversite Yasası'nı değiştirmeliyiz. Vakıf üniversitelerinin bütçeleri buraya gelmelidir, ödeneklerini biz vermeliyiz, kadrolarını biz vermeliyiz, kamu hastanesi gibi düşünmeliyiz, kamu kurumunun hastanesi gibi düşünmeliyiz.

Söylediğimin ne kadar mantık dışı olduğunu biliyorum. Ama bu mantığın sonucu odur, oraya gider. Bunun değiştirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bu yönde bir önergemiz de var.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

.....

M.AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Maddeye geçmeden söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

M.AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Görüştüğümüz tasarının 45'inci maddesi, anlaşılan, Sayın Bakanın, Bakanlığın bir çalışmasına ihtiyaç gösteriyor. Onun sonucu ne olur bilemiyorum da şu yüzde 20 farka ilişkin cümleyi daha iyi yazabiliriz.

Şimdi, bu yazım şekliyle kurumlar akıllarında yoksa da bu farkı isteyecekler gibi, yani talep edebilirler. Oysa, bu tip yazımlarda "İstenecek fark sağlık hizmeti bedelinin yüzde 20'sini geçemez." şeklindeki bir yazım daha doğru olur. Yani, sınırı öyle getirmek daha uygun olur. Hâlbuki, öbüründe, yani "Fark istemeyebilirsiniz, istersen de yüzde 20'yi geçemez." daha güzel olur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

46'ncı maddeyi okutuyorum:

.....

48'inci maddeyi okutuyorum:

.....

Buyurun Akif Bey.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Bu maddeyle ilgili değil ama, uygun görürseniz Sayın Bakana bir soru yöneltmek istiyorum.

5510 sayılı Yasa öncesinde bir uygulama vardı, daha doğrusu, 5510 sayılı yasa sonrasında şöyle bir durum ortaya çıkmıştı: Emekli olanlar emekliliklerinden vazgeçip tekrar çalışmaya başladıktan bir süre sonra yineden emekli olurlarsa, oldukça anlamlı sayılabilecek bir düzeyde emekli maaşı alabiliyorlardı. Sonra bir yasayla bu önlendi. Bu tasarıda bu uygulama çerçevesinde geçmişte bağlanmış olan yüksek emekli maaşlarının da geri alınması şeklinde bir düzenleme var mıdır acaba?

Teşekkür ederim.

.....

49'uncu maddeyi okutuyorum:

.....

Akif Bey buyurun.

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Maddeye ilişkin değişiklik önergesini de inceledim. Değişiklik önergesi maddeyi daha düzgün hâle getiriyor. Sayın Özyürek'in ifade ettiği gibi, uzlaşmada şu oranda indirim yapılır diyerek komisyonu bağlamak doğru değil. O zaman onun adı uzlaşma olmaz. Uzlaşma komisyonunu serbest bırakmak gerekir. Hatanın niteliğine göre tamamen de kaldırabilir, daha farklı bir oranda da indirim yapabilir. Bu birinci konu.

Önerge bu anlamda daha iyi. Ancak bir iki şeyi sormak ve ona göre yorum yapmak istiyorum. Önergenin son cümlesinde -ki aynı cümle tasarı metninde de var- üç hâlden söz ediliyor. Uzlaşmanın temin edilememiş olması veya uzlaşma müzakeresinde uzlaşmaya varılamamış olması veya uzlaşmanın bozulması hallerinde. Uzlaşmanın bozulması hâli nedir acaba? Yani, uzlaşına miktarı ödemezse bu uzlaşma bozulmuş mu olur? Bu doğru değil. Onu idare takip eder bence. Yani zor duruma düşer, ödeyemeyebilir. Uzlaştıktan sonra tekrar başa dönüp o süreci baştan mı yaratmak istiyoruz? Bir açıklama alabilirsek ona göre değerlendirelim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Bursa) – Uzlaşmanın bozulmasıyla ilgili bir yönetmelik düzenlenecek. Yani taahhüt edilen süre içerisinde ödememesi şeklinde bir açılım getirebiliriz şu anda.

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Sayın Bakanım, o zaman doğru olmaz. şu nedenle olmaz: Çünkü, diyelim ki uzlaşmaya varıldı, uzlaşma tutanağı düzenlendi, cezanın tamamı kaldırıldı diyelim, prim aslını ödemesi kaydıyla. Bir ay içinde ödeyecek, ödemedi. Ödemeyince uzlaşma bozulmuş olacak. Tekrar başa döneceğiz. Ona tekrar yeniden bir yargı süreci mi tanıyacağız? Bence Vergi Usul Kanunu'nda gayet iyi işleyen, oturmuş bir müessesesi var. Ona paralel yapalım onu. Uzlaşmanın bozulması gibi bir hâle hiç meydan vermeyelim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Bursa) – Bir üst şeye bakarsanız "uzlaşılan tutarların bu sürede tam olarak ödenmemesi hâlinde uzlaşma bozular."

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Sayın Bakanım, bence hiç koymayalım. Tamam orada tanımlamışsınız onu ama.

MUSTAFA ÖZYÜREK (Mersin) – Belli bir meblağ ortaya çıkmış.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Bursa) – Ama ediminizi yerine getirmemişsiniz.

MUSTAFA ÖZYÜREK (Mersin) –İşte onu tahsil edeceksiniz.

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Sayın Bakanım, şöyle de olabilir: Çok büyük bir rakam olabilir bu ve mükellefin onu ödeyecek mali gücü o an için olmayabilir. Yani, bir ay içinde ödeme olanağına sahip olmayabilir. O nedenle ona genel imkânı tanıyalım. Daha sonra sizden taksitlendirme talebinde bulunabilsin. Nihayet faizle taksitlendiriyorsunuz.

ALAATTİN BÜYÜKKAYA (İstanbul) – Bence burada ödeme şeklini de koymakta fayda var.

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Bir ay içinde ödemeye yöneltmek istiyoruz, anlıyorum, kurum bir an önce alacağını almak istiyor. Bu açıdan iyi bir düşünce, ama, öyle dönemler olur ki mükellef ödeyemez. Sıkıntısı olur, uzlaşmaya rağmen ödeyemeyebilir. Onu bence koymayalım. Sizin için daha uygun olur. Nasıl olsa elinizde borcunu ödemeyenlerle ilgili yeterli yaptırım imkânı var, 6183 sayılı Yasa var. Sizi sıkıntıya sokar. Bilemiyorum, siz tabii kurum yetkilisi arkadaşlarımızla daha iyi değerlendirirsiniz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Bursa) – Bizi şimdi sıkıntıya sokuyorsunuz.

“Asgari işçilik tespit komisyonunun çalışma usul ve esasları, komisyonda görev alacak teknik elemanların nitelikleri, asgari işçilik tespitinde uygulanacak yöntem, verilerin belirlenmesi, tamamlanmış veya devam etmekte olan işlerle ilgili yapılacak yerinde tespit kriterleri, uzlaşma komisyonu, komisyon oluşumu, çalışma usul ve esasları ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.” Bizce bir sorun yok gibi görünüyor Sayın Başkan.

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte uzlaşmaya giriyor, sanıyorum. Gecikme zammı sanıyorum 6183 sayılı Yasa’ya göre hesaplanan zam. Gecikme cezasının mahiyetini, miktarını veya oranını öğrenebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

.....

(Madde 50 okundu)

Buyurun Akif Bey.

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Maddede hemen baştan söyleyeyim: Bir redaksiyon yetkisi alınırsa bazı düzeltmeleri yapabiliriz. Neler var bu çerçevede? Birincisi, kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarından söz ediyor madde. Bu denetim ve kontrolle görevli memurlar bir önceki maddede de vardı. Ancak, bir önceki maddede denetim ve kontrolle görevli memurlar inceleme yapıyordu, asgari işçilik incelemesi yapıyordu. Burada denetim ve kontrol ile görevli memurlar denetim yapıyor. Eğer denetim ve kontrol kelimesini ayrı ayrı kullandıysak ve bu şekilde de iki grup memur var ise denetimi denetimle görevli memur yapacaktır, kontrolle görevli memursa kontrol yapacaktır değerli arkadaşlar. Şimdi bunları gelişigüzel kullanmayalım. Daha sonra devam ediyor aynı cümleye. Olduğu gibi okuyayım: Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca fiilen yapılan denetimler sonucunda veya işyeri kayıtlarında yapılan tespitlerden ya da kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince...” Bu “mevzuatı” olacak. Son fıkrada da gene bir “mevzuatları” var, onu da “mevzuatı” diye düzeltelim. “...mevzuatı gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler...” Şimdi, bu kontrolle görevli memur bir türlü kontrol yapmıyor. Öyle bir düzenleme var mı sizde? Yani kontrolle görevli bir birim, denetim ve inceleme ve soruşturma mı yapıyor?

Son fıkraya geliyorum: “Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca işyerinde fiilen yapılan tespitlerden...” Burada tespit yapıyor, bu ayrı bir keys (case) olabilir, yani denetim ve inceleme dışında bir tespit de olabilir. “...tespitlerden ve kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatı gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelerden kayıt ve belgelere dayanmaksızın çalıştığı belirlendiği hâlde...” deyip devam ediyor.

Bu konuda en çok denetim yapan idare Gelir İdaresidir. Gelir İdaresinde kayıt dışı personeli, bir işyerinde eğer kayıt dışı çalışan var ise onu tespit edecek birinci derecede görevli memur, yoklama memurudur. Yoklama memuru, soruşturmaya görevli değildir, denetimle de görevli değildir çünkü Vergi Usul Kanununda denetim ayrıca tanımlanmıştır, yoklama ayrıca tanımlanmıştır, inceleme ayrıca tanımlanmıştır. Dolayısıyla, buraya kendi mevzuatı gereğince yapacakları “yoklama, soruşturma” diye oluşan bir cümleyi

yerleştirirsek uygun olur. Yani “yoklama” kelimesinin buraya girmesi uygun olur. Ayrıca, bu “yoklamayı” dediğimiz anda, onun bir öncesindeki “kamu idarelerinin denetim elemanları” cümlesinin de değişmesi gerekiyor. Özne burada “kamu idarelerinin denetim elemanları.” Ne yapacaktı bunlar? Soruşturma, denetim, inceleme yapıp kayıt dışı personeli tespit edecek. Oysa diyoruz ki, yoklama memuru da bunu tespit ediyor. Yoklama memuru denetim elemanı değil. O zaman, kamu idarelerinin yetkili elemanlarınca” demek daha uygun. “Yetkili elemanlarının kendi mevzuatı gereğince yapacakları yoklama, soruşturma, denetim ve incelemelerden” dersek daha uygun olur.

Komisyunun ve Bakanlığın takdirine... Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

.....

Madde 52...

(Madde 52 okundu)

.....

Evet Akif Bey buyurun.

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, önemli bir maddeyi görüşüyoruz. Maddeyle ilgili önerim şudur: Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bu maddenin isterseniz görüşmesini tartışmasını yapalım. Bu görüşme ve tartışmalar ışığında maddenin ıslaha muhtaç olduğunun ortaya çıkacağını düşünüyorum ona göre oylamasını daha sonra yarın, öbür gün veya tasarının sonuna bırakalım. Madde çok sorunlu bir madde çünkü. Bu kadar uzun bir maddeyi yazmaya gerek yoktu. Birçok konu, ayrı ayrı maddelerde düzenlenmesi gereken hususlar. şimdi, sorunlar neler? Birincisi, çok fazla tekrar var. Örneğin kurumun alacakları 6183 sayılı Kanun'a göre takip edilecek ama aynı zamanda teminat konusunda farklı hükümler de getirmek istiyor 6183 sayılı Kanun'da yazılan teminatlar dışında farklı hükümler de getirmek istiyor. 6183 sayılı Yasa'nın teminat hükümleriyle buradaki teminat hükümleri uyumsuz.

İki, “Kurumun sigorta primleri ve diğer alacakları haklı bir sebep olmaksızın bu kanunda belirtilen sürelerde ödenmez ise...” diyor ilgili hüküm. Bundan şunlar şunlar sorumludur diyor. şimdi “haklı bir sebep olmaksızın.” diye bir ibare konmuş buraya. Maddenin son fıkrasında da “haklı sebebin neler olduğu kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikte düzenlenir.” Böyle bir şey olmaz, böyle takdiri, keyfi... Bunlar neyse haklı sebepler, burada bunlar yazılır değerli arkadaşlar. Devam ediyorum, haklı sebep yoksa şunlar şunlar sorumludur diyor “işverenlerin üst düzeydeki yönetici veya yetkilileri...” böyle bir tanım olmaz. “Üst düzeydeki yönetici veya yetkili” dehşet bir madde yani, herkes herkes sorumlu olabilir. “şirket yönetim kurulu üyeleriyle kanuni temsilcileri...” Anonim şirketin -anonim şirketi örnek alıyorum, diğer şirketlerde de ona göre açıklama yapabilirim- kanuni temsilcisi yönetim kurulu üyesidir, yani yönetim kuruludur. Hem kanuni temsilci deyip hem ondan sonrada şirketin yönetim kurulu üyeleri demenin anlamı yok. Efendim, ayrıca kanuni temsilci gayet oturmuş bir kavramdır. Anonim şirkette bu yönetim kuruludur, limitet şirkette müdürdür. Anonim şirkette yönetim kurulu eğer kendi içinden bir üyeyi belli konularda görevlendirmişse -“muraħhas aza” diyoruz buna- kanuni temsilci odur. Vergi konusunda, prim konusunda şu kişi görevli demişse kanuni temsilci odur. Bu doğru değil. Efendim, kurumun süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacakların tahsilinde 6183 sayılı

Kanun'un hükümleri uygulanır. Prim alacağın tahsilinde 6183 sayılı Kanun uygulanıyor değil mi, onda tereddüt yok? Yoksa niye yazıyoruz ayrıca? Prim ve diğer alacakların tahsilinde... Yani bu hüküm nedeniyle mi 6183'e tabi oluyor bunlar yoksa? O zaman mükerrer yazı.

Yurt dışı çıkış yasağı... Anayasa Mahkemesinin yurt dışı çıkış yasağıyla ilgili iptal kararı var, onun kısmen dikkate alınmaya çalışıldığını burada görüyorum ancak buna gerek yok. Madem ki 6183 sayılı Yasa hükümleri uygulanacak. 6183 sayılı yasayla da ilgili şu anda alt komisyonda Sayın Açıklan'la birlikte ve başka arkadaşlarımızla birlikte çalışmasını yürüttüğümüz bir tasarı var, yurt dışı çıkış yasağı 6183 sayılı Yasa'ya girecek. Bu düzenlemenin burada olmasına gerek yok yani bunu buradan çıkarmamız uygun olur. Kaldı ki, burada yer alsın desek dahi burada birçok düzeltilmesi gereken konu var, yurt dışı çıkış yasağında. Yani uzun uzun anlatarak vaktinizi almayayım ama asıl alt komisyonda olan tasarıda bu var zaten. Burada mükerrer olarak yer almış durumda. Ben bunun oylanması ertelensin diyorum, tasarının sonuna veya uygun bir zamana. Madde sorunlu bir madde çünkü.

Teşekkür ederim.

.....

54'üncü maddeyi okutuyorum:

.....

Akif Bey...

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Öztürk'ün sözünü ettiği fıkranın aynen yurt dışı çıkış yasağında olduğu gibi buradan çıkarılmasını öneriyorum. Buna benzer bir hüküm 6183 sayılı Yasa'ya ilişkin tasarıda var. O madde üzerinde de şu an alt komisyonda tartışıyoruz. Zaten 6183 sayılı Yasa'ya böyle bir madde girdiği anda bu hükme burada ihtiyaç kalmamış olacaktır.

Tasarıda genel olarak gördüğüm bir, iki kusuru bu maddede tekrar gördüğüm için söyleyeceğim: Konuşma diliyle yazılmış bazı hükümler. Bakın ilk fıkra: "Kamu idareleriyle döner sermayeli kuruluşlar ve bankalar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar, ihale yoluyla yaptırdıkları her türlü işleri üzerine alanları kuruma bildirmekle yükümlüdür." Yani, bu "üzerine almak" diye bir kavram var mı Kamu İhale Kanunu'nda bir yerde? Olmaz değerli arkadaşlar, yani kanun yapıyoruz ihaleyi üzerine alanlar.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Oturmuş terimleri var.

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Bunun oturmuş terimleri var. Kamu İhale Kanunu'nda bu kavramlar var, yerli yerinde hepsi.

Değerli arkadaşlar, Sayın Başkan; biraz önceki maddede uyarılarımızı dikkate almadınız, oyladınız. Sayın Bakan da herhangi bir tepki vermedi. Aslında o madde gibi bu maddenin de bana göre ertelediğimiz diğer maddeye paralel olarak ertelenmesi uygun olur. Hepsi birbiriyle bağlantılı bunlar maddeler çünkü.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Faik Öztrak...

.....

BAŞKAN – Buyurun Akif Bey.

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Şimdi o konuyla ilgili bir önerge geliyor sanıyorum. Burada "İşverenin kuruma bir prim borcu var ise hak edişi kendisine kesinlikle

ödenmeyecek.” deniliyor. Tahsilat açısından olumlu ama yani bu borcunu taksitlendirmiş olabilir.

İBRAHİM HASGÜR (İzmir) – Bu şekilde yaptık.Tamam o da var.

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Efendim, o ayrı bir şey, ikisi ayrı şeylerdir. Mesela, gelir idaresinden örnek vereyim. Kişinin vergi borcu var. Ayrıca gelir idaresi bir binasını ihale etmiş, bir müteahhit almış. İlgili vergi dairesi gider, usulüne uygun olarak takibini yapar, ödeme emri tebliğ eder, hak edişine haciz koyar. Yahu, insanı öldürüyoruz. Taksitlendirdi belki. Taksitlendirme hâlini bile dikkate almıyor. Ben öyle anlıyorum. Bilmiyorum, alıyorsa mesele yok ama bankalar kavramı tartışmaya muhtaç. Bankalar giriyorsa buraya sermaye piyasasının bütün kurumlarını yazalım, aracı kurumlarını yazalım. Yani, kanunla kurulmuş diğer kurumları da yazalım. Olabilir, hayır böyle bir ihtiyaç da olabilir, anlayışla karşılamak mümkün. Onları da koyalım ama düzgün yazalım maddeyi.

.....

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Yapılan açıklamaları dinledim tabii, arkadaşlarımız iyi niyetle kurumun primlerini, alacaklarını zamanında tahsil edebilmek amacıyla çeşitli önlemler düşünmüşler. Her bir önlemin de bir mantığı var. Bunu tartışmıyorum. Ancak söyledim, alt komisyonda görüştüğümüz 6183 sayılı Yasa Tasarısı var. Şu valilikler, belediyeler il özel idareleriyle ilgili maddenin bir benzeri orada var. Şimdi, bankanın... Ayrıca şunu söyleyeyim: Yani, bir özel bankanın yapacağı işlemde bankaya yükümlülük getirmek mümkün değil değerli arkadaşlar. Kamu gücünü siz özel bankada kullanabilir misiniz? Öyle bir şey olmaz. Kamu bankasını kullanabilirsiniz, kamu kurumlarına söyleyebilirsiniz “Şu kişinin prim borcu varsa ona geçici iskân ruhsatını verme.” Ama bankaya bu kişinin, efendim, mevduatı varsa, bu kişi mevduatından para çekecekse, önce git prim borcunu ödesin. Bu yetkiyi veriyorsunuz. Diyeceksiniz ki, hayır, Bakanlar Kurulu bu yetkiyi kullanmaz. Ben bilmiyorum, Bakanlar Kuruluna bu yetkiyi veriyoruz. Böyle bir yetki olmaz, hukuka aykırı.

Son fıkra... Efendim primler, destekler vesaire bunlar eğer bir mükellefin prim borcu var, devletten de birtakım destekler alıyorsa, bu destekler kendisine verilmeden önce prim borcunu ödesin. Güzel, itirazım yok. Ama bir geçici madde düzenlemesi olması gereken bir konuyu da buraya yazmışız: “Daha önce başlayıp devam eden nakdi olmayanlar hariç olmak üzere.” Nedir daha önce başlayıp? Bu kanun yürürlüğü itibarıyla başlamış olanlar mı? Bunun yeri geçici madde, asli kuralı koyduktan sonra geçmişe yönelik de bununla ilgili bir düzenleme yapmak istiyorsak gidip bir kanuna geçici madde koyarız, o konuda da hep böyle uygulanır deriz.

Sorularımın hiçbirini cevabını bulmuş değil ama maddeyi bu şekliyle kabul...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Akif Bey.

.....

56’ncı maddeyi okutuyorum:

(56’ncı madde okundu)

BAŞKAN – Maddeyle ilgili söz talebi?

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Bu devir ve temlik etmemenin gerekçesini öğrenebilir miyim?

BAŞKAN – Hayhay, soralım, arkadaşımız cevap versin.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU UZMANI İBRAHİM BEY – Şimdi, efendim, buradan devir ve temlik etmemesi konusu şuradan kaynaklanıyor: Bu gelir ve aylık alan kişilere ödenen tutarlarla ilgili, bu tutarların haczedilmesi de belli bir kısıtlamalara tabidir. Devir ve temlik edilmesi de şimdiye kadar uygulanageldiği şekilde mümkün olmayan bir düzenlemedir.

Genel sağlık sigortasıyla ilgili konuyu da efendim orada onun devir temlik konusunu yapılmaması gibi bir düşünce hâkim olmuştu, o düşünceyle yapılmıştı efendim.

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Özellikle bu genel sağlık sigortası...

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU UZMANI TAHSİN GÜNAY – Sayın Vekilim, şimdi burada özellikle bu sağlık hizmeti sunucularında nizalı sözleşmeler var. Örneğin eczacı... Kendisi eczacı değil ama normalde bir eczaneyi eczacının açması gerekiyor ama kendisi eczacı değil, bütün sermayesini kendisi koyuyor, bir eczacının diplomasını alıyor, orada bir eczane açıyor. Biz bunları sözleşmelerde koyuyoruz mesela bu cümleleri ama sorun oluyor. Diyoruz ki biz bu alacağını başka birisine devredemezsin, çünkü yapılan işlem şu: Eczacı olarak gözüken kişinin hesabına biz para gönderiyoruz veyahut da göndermesek bile diyor ki: "Benim alacağımı işte şu kişi alsın." Şu kişi dediği aslında gerçek sahibi. Biz bunları engellemek için sözleşmelere hükümler koyuyoruz ama bir türlü...

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, sözleşmeye konulabilir. Sözleşme serbestisi çerçevesinde taraflar karşılıklı olarak bunu sözleşmeye koyabilir ama kanunla devir ve temliğin yasaklanması mümkün değil. Yani ben alacağımı... Sigortalıların aylıklarıyla ilgili değerlendirme yapmıyorum, o ayrı, o biraz daha özel düşünülmesi, korunması gereken bir konu. Ama bir özel hastanenin genel sağlık sigortası uygulaması sonucu kurumdan doğan alacağının devir ve temliğine kanunla yasak getirmek mümkün değil. Sözleşmeyle yapabilirsiniz, kurumla yaptığınız sözleşmeye bunu koyabilirsiniz ama kanunla sözleşmeye müdahale etmek, sözleşmenin içeriğini düzenlemek mümkün değil, hukuka aykırı.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU UZMANI TAHSİN GÜNAY – Şimdi bir ilave bilgi verebilir miyim?

BAŞKAN – Evet, buyurun, devam edin.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU UZMANI TAHSİN GÜNAY – İşte sözleşmeye koyduğumuz zaman bazı hukuki sorunlar çıktığı için bunu koyduk.

Bir ikincisi de şu Sayın Vekilim: Kurum tabii ki bir sosyal güvenlik kurumu olduğu için de aslında bütün bu sağlık hizmet sunucularıyla bir de prim ilişkisi var. Kurum genelde prim borcu olmama koşulunu bütün ödemelerinde koyduğu için herhangi bir prim borcu varsa bunu mahsup ediyor veya tahsil ettikten sonra borcunu ödüyor. Bu uygulama olduğunda kendi iradesi dışında kurumdan olan alacağının aslında mahsup edildikten sonra veya prim tahsilatı yapıldıktan sonra ödenmesi gerekirken bu aşamaya gelmeden bir devir, bir temlik şeklinde elinden çıkması diye de bir muhasebeci arkadaşlarımızın, birimlerimizin bize verdiği bir bilgi vardı. Bu nedenle bu kelimeleri buraya koyduk.

BAŞKAN – Peki.

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Bir açıklama daha yapmak istiyorum Sayın Başkan. Açıklamalar beni tatmin etmiş değil ama tabii ki önemli olan komisyonun çoğunluğunun ikna olması, bir şey diyemeyeceğim.

Önerge, kusura bakmasın bunu kaleme alan arkadaşlarım, bu kadar saattir, günlerdir konuşuyorum, günlerdir söylüyorum ama arkadaşlarımız hâlâ amatörce bir kaleme alışla bu önermeleri getiriyorlar, üzüntü duyuyorum. Zaman aşımı hükmü böyle düzenlenmez. Arkadaşlarıma oturup 6183 sayılı Kanun zaman aşımı maddelerini incelemelerini öneriyorum. Ne diyor önerge? Şöyle diyor: “Kurumun prim ve diğer alacakları ödeme süresinin dolduğu tarihi takip eden takvim yılı başından başlayarak on yıllık zaman aşımına tabidir.”

Değerli arkadaşlar, bir kere bu şu an on yıl mı acaba?

(Hükûmet sıralarından “sekiz yıl” sesi)

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sekiz yılsa niye arttırıyoruz? Yani vergide bu zaman aşımı beş yıldır. Beş yıl içinde tahsilat yapamazsa zaman aşımına uğrar ama beş yıl içinde küçücük de olsa bir tahsilat yapsa veya herhangi bir şekilde takibata yönelik bir işlem yapsa, ödeme emri tebliğ etse, haciz uygulasa o zaman aşımı yeniden beş yıllık bir süre işlemeye başlar. Şimdi bu sekiz yıllık süre zaten olağanüstü, uzun bir süre. Bunu on yıla çıkararak iş hayatını bu kadar terörize etmenin anlamı yok. İdare, kurum çalışsın. Sekiz yılda tahsil edemeyecek tek kuruş... Yani, küçücük tahsilat yapsa sorun yok, ödeme emri tebliğ etse sorun yok. İdare diyor ki: “Ben on yıl boyunca sizden süre istiyorum. On yıl boyunca hiçbir şey yapamayabilirim.” diyor. Kusura bakmayın, o zaman kurum çalışmıyor demektir.

Bu yetki doğru değil değerli arkadaşlar. Türkçe olarak, kanun tekniği olarak da baştan sona yanlış.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

.....
Buyurun Akif Bey.

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Şimdi kurumun prim alacakları vardır, bir de başka alacakları vardır. Örnek veriyorum: 6183 sayılı Yasa'nın çok temel bir ilkesi vardır 1'inci maddesinde. O 6183 sayılı Kanun kapsamına giren kurumların sözleşmeden, haksız fiilden ve haksız iktisaptan doğan alacakları o kanuna göre takip edilmez. Şimdi dolayısıyla onun bir zaman aşımı süresi varsa da ilgili yasalarındadır, Borçlar Kanunu'ndadır. Şimdi burada idare diyor ki bu önergeyle: “Benim sözleşmeden, haksız fiilden, haksız iktisaptan doğan alacaklarımı da on yıllık zaman aşımına tabi tutalım.” Öyle ya, “prim ve diğer alacakları” diyor. Daha önce görüşmesini ertelediğimiz maddede de vardı bu aslında, “Süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacakları 6183 sayılı Yasa'ya göre takip edilir.” Sözleşmeden doğan alacağınızı siz hangi hukuka, hangi Anayasa hükmüne dayanarak 6183 sayılı Yasa'yla tahsil etmek istiyorsunuz?

Sayın Bakan, lütfen bu konularda sessiz kalmayın. Ya bu hukuksuzluğu gerekçeleriyle savunun ya da bunları burada oylamayalım değerli arkadaşlar. Bu komisyonun bugüne kadar uzmanlığını yansıtamadığı tek yasa bu olmuştur. Siyasi tercihleri anlayabilirim. Prim gününü 9 bin güne çıkarabilirsiniz. Bunlar bir tercihtir, bunların hepsini anlayabilirim ama iş hukuka, Anayasa'ya gelince bunları her maddede ayaklar

altına alan bir anlayışı kabullenemiyorum, kınıyorum. Şu maddeleri bize getirip bunu burada bize oylatan, bunu kabul eden anlayışı kınıyorum değerli arkadaşlar.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

Söz talebi var uzman arkadaştan.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU UZMANI NECDET AVŞİN – Sayın Başkanım, 506 sayılı Kanun'da...

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – 506 sayılı Kanun yanlış yazılmışsa burada bana örnek olmaz değerli arkadaşlar.

BAŞKAN – Peki, açıklamayı yapsın.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU UZMANI NECDET AVŞİN – 506 sayılı Kanun'da 6183 sayılı Kanun'un 102'nci maddesi zaman aşımıyla ilgili hükmü hariç tutulmuştur. Bu çerçeveden olmak üzere kurum alacaklarımızdaki zaman aşımı Borçlar Kanunu hükümlerine göre on yıl olarak zaten hâlihazırda uygulanmaktadır. 5510 sayılı Kanun'umuzda da yine 6183 sayılı Kanun'un 102'nci maddesindeki zaman aşımı hükmünü hariç tutuyoruz. Biz daha önce 506 sayılı Kanun'da düzenlenmemiş olan zaman aşımını 5510'da açıkça düzenliyoruz. Bu maddeyle ilgili de dil anlatımını tekrar bir önergeyle düzeltiyoruz.

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – “Sekiz yılı on yıl yapıyorum.” açıklamasını sizler yaptınız. Ben de bunun üzerine bir hüküm inşa ediyorum. “Sekiz yıl” dediniz, sekiz yılı neden on yıla çıkarıyorsunuz diye sordum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz efendim.

Önergeleri okutuyorum:

.....

59'uncu maddeyi okutuyorum:

(Madde 59 okundu)

BAŞKAN – Evet, maddeyle ilgili söz talebi?

Buyurun Akif Bey.

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Maddenin düzeltilmeye ihtiyacı var. Sadece onu söyleyeceğim. Örnek veriyorum: Bu bankalar nedense özel bir ilgi alanı oldu bu tasarıda. Bankalar, döner sermayeli kuruluşlar ile diğer gerçek ve tüzel kişiler... Gerçek ve tüzel kişiler dediğimiz zaman bu bankaları kapsamıyor mu değerli arkadaşlar? Kapsıyorsa, bankaları niye yazıyoruz ayrıca?

Devam ediyorum: Bu kişiler doğrudan bilgi ve belge istenmesi hâli hariç, bir de münferit olarak bilgi ve belge istenmesi hariç olmak üzere... Doğrudan ve münferit olarak ne kastediliyor ben anlayabilmiş değilim. Bunlar kamu idareleri ile kanunla kurulmuş kurum ve kuruluşlar ise kurumla yapılacak protokoller çerçevesinde, devletin güvenliği ve temel dış yararlarına karşı... Devletin güvenliği kavramına alıştık, biliyoruz, temel dış yarar diye devletin temel dış yararı diye bir kavramı ben ilk defa duyuyorum ama belki bir yerde olmuş olabilir, atlamış olabilirim, iddialı konuşmayayım, acaba var mı? Devletin temel dış yararlarına karşı ağır sonuçlar doğuracak hâller, yani, hafif sonuç doğuracaksa önemli değil, o olabilir.

Evet, cümle böyle başlayıp devam edip gidiyor. Daha söylenebilecek şeyler var ama burada bırakıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

.....

Tabii, buyurun Akif Bey.

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Evet, ben özel hayatla ilgili bir şey söylemedim ama o açıklamaya teşekkür ederim ama devletin temel dış yararına nedir o konuda bir açıklama istemiştim ama onu alamadım. Herhâlde devletin temel dış yararı burada konuşulamayacak kadar gizli.

Şu soruma da cevap alamadım: Diğer gerçek ve tüzel kişiler dediğimiz zaman bankalar bu gerçek ve tüzel kişi kavramının içinde değil mi? Yani istemediğim bilgilerin hepsini aldım ama bunu almış değilim.

Değerli arkadaşlar, problem şurada: Yarım sayfalık bir hüküm yazmaya kalkarsanız tek cümlede, burada sorun doğar. Bu madde nasıl yazılır? Şöyle yazılır: Kurum her türlü bilgi, belgeyi herkesten istemeye yetkilidir. Herkes bu bilgiyi vermek zorundadır. Şu hâllerde bilgi, kişiler bilgi vermeyebilir veya kurum istemeyebilir aile hayatının gizliliği vesaire istisnalarını koyarsınız. İnternet ortamında bilgi nasıl alacaksınız, onu ayrı bir hükme, fıkraya bağlarsınız. Problem tek cümle merakı, yarım sayfalık veya bir sayfalık cümle merakı böyle sorunlar yaratıyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

.....

Yarın on birde başlamak üzere, size iyi akşamlar diyoruz.

Kapanma Saati: 22.16